

KARTA MODUŁU

I. OGÓLNE INFORMACJE O MODULE								
COLLEGIUM WITELONA UCZELNIA PAŃSTWOWA WYDZIAŁ NAUK HUMANISTYCZNYCH I SPOŁECZNYCH								
Kierunek studiów:		Psychologia						
Poziom studiów:		Jednolite studia magisterskie						
Profil studiów:		Praktyczny						
Forma studiów:		Stacjonarne						
Nazwa modułu:		Psychologia różnic indywidualnych						
Rodzaj modułu:		Moduł kształcenia kierunkowego						
Język wykładowy:		Język polski						
Rok studiów:	2	Formy prowadzenia zajęć wraz z liczbą godzin dydaktycznych:						
Semestr:	4	Wykłady	Ćwiczenia	-	-	-	-	-
Liczba punktów ECTS ogółem:	5	30	30	-	-	-	-	-
Forma zaliczenia:		Egzamin						
Wymagania wstępne:		Podstawowa wiedza psychologiczna z zakresu biologicznych podstaw zachowań, rozwoju człowieka. Umiejętność analizy i interpretacji zjawisk psychicznych oraz zachowań jednostki. Kompetencje w zakresie samodzielnej pracy z literaturą, krytycznej refleksji i współdziałania w zespole. Świadomość etycznych i społecznych kontekstów funkcjonowania oraz odpowiedzialności związanej z badaniem człowieka.						
II. CELE KSZTAŁCENIA								
Cele kształcenia:								
Cel 1: Poznanie podstawowych obszarów, teorii i pojęć psychologii różnic indywidualnych, w tym mechanizmów kształtowania inteligencji, temperamentu i osobowości. Cel 2: Rozwinięcie umiejętności analizowania i diagnozowania przejawów różnic indywidualnych z wykorzystaniem wybranych koncepcji teoretycznych i narzędzi. Cel 3: Kształtowanie postawy świadomości i szacunku wobec zróżnicowania indywidualnego w funkcjonowaniu człowieka.								
III. EFEKTY UCZENIA SIĘ WRAZ Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KIERUNKOWYCH								
Efekt uczenia się	Student, który zaliczył moduł w zakresie:						Odniesienie do efektów kierunkowych	
wiedzy:								
W01	Rozumie wpływ czynników genetycznych i środowiskowych na kształtowanie się różnic indywidualnych w zakresie temperamentu.						K3PS_W14	
W02	Zna biologiczne podstawy i korelaty procesów leżących u podstaw inteligencji.						K3PS_W14	
W03	Rozumie pojęcia i różnice między podstawowymi konstruktami w psychologii różnic indywidualnych, takimi jak cecha, typ i styl.						K3PS_W15	
W04	Zna wybrane historyczne i współczesne teorie wyjaśniające strukturę osobowości i temperamentu.						K3PS_W15	
W05	Posiada wiedzę na temat funkcjonalnego znaczenia różnic indywidualnych, takich jak inteligencja emocjonalna i kreatywność.						K3PS_W15	

W06	Zna podstawowe metody i narzędzia pomiaru stosowane w diagnozie wybranych cech indywidualnych.	K3PS_W15
umiejętności:		
U01	Umie wyjaśnić mechanizmy powstawania różnic indywidualnych, odwołując się do poznanych teorii i koncepcji.	K3PS_U01
U02	Potrafi interpretować przejawy różnic w funkcjonowaniu człowieka w kontekście jego osobowości i temperamentu.	K3PS_U01
U03	Umie analizować zachowanie jednostki, uwzględniając udział czynników wrodzonych i nabytych.	K3PS_U02
U04	Potrafi opisać i porównać wybrane style poznawcze oraz style radzenia sobie ze stresem.	K3PS_U02
U05	Umie przeprowadzić elementarną diagnozę wybranych obszarów różnic indywidualnych (np. osobowości) u jednostki.	K3PS_U04
U06	Potrafi zintegrować uzyskane wyniki badań w spójną, opisową charakterystykę indywidualną.	K3PS_U04
U07	Umie dobrać odpowiednie narzędzia diagnostyczne (np. kwestionariusze) do badania określonych cech indywidualnych.	K3PS_U05
U08	Potrafi zastosować podstawowe techniki badania psychologicznego w celu rozpoznania profilu różnic indywidualnych.	K3PS_U05
kompetencji społecznych:		
K01	Jest gotowy do rzetelnego i zaangażowanego realizowania zadań związanych z diagnozą różnic indywidualnych.	K3PS_K03
K02	Jest świadomy etycznych zasad i dylematów związanych z badaniem oraz oceną różnic między ludźmi.	K3PS_K04
K03	Jest gotowy do przyjmowania odpowiedzialności za własny rozwój zawodowy w obszarze psychologii różnic indywidualnych.	K3PS_K05
IV. TREŚCI PROGRAMOWE		
Treści programowe (tematyka zajęć, zaprezentowana z podziałem na poszczególne formy zajęć z określeniem liczby godzin potrzebnych na ich realizację)		
Wykłady		
Kod	Tematyka zajęć	Liczba godzin
WY01	Przedstawienie treści karty modułu. Czym są różnice indywidualne i dlaczego je badamy? Podstawowe pojęcia i mechanizmy. Znaczenie dla zrozumienia zachowania człowieka w życiu codziennym i zawodowym.	2
WY02	Jak odróżnić cechę, czynnik, wymiar, typ i styl? Analiza terminologiczna i procesowa. Wpływ precyzyjnego rozumienia pojęć na diagnozę i interpretację zachowań.	2
WY03	Dziedziczność czy środowisko? Udział czynników genetycznych i środowiskowych w kształtowaniu temperamentu i osobowości. Konsekwencje dla zrozumienia rozwoju jednostki.	2
WY04	Co kształtuje inteligencję człowieka? Mechanizmy poznawcze i korelaty biologiczne. Znaczenie diagnozy i wykorzystania w praktyce psychologicznej.	2
WY05	Jak definiować i mierzyć inteligencję? Porównanie klasycznych i współczesnych modeli. Wpływ różnych ujęć na interpretację wyników badań.	2
WY06	Temperament w ujęciu dziecięcym i dorosłym. Analiza klasycznych i współczesnych teorii. Znaczenie dla przewidywania zachowań i adaptacji społecznej.	2
WY07	Jak teoria Hipokratesa-Galena i typologia Pawłowa tłumaczą temperament? Mechanizmy funkcjonowania układu nerwowego. Znaczenie dla diagnozy i planowania wsparcia jednostki.	2
WY08	Osobowość jako zespół cech i typów. Teorie struktury osobowości oraz mechanizmy rozwoju. Praktyczne znaczenie dla oceny funkcjonowania jednostki.	2
WY09	Jak mierzyć osobowość i temperament? Kwestionariusze EPQ-R i PTS jako narzędzia diagnostyczne. Wykorzystanie wyników w pracy psychologa i planowaniu interwencji.	2
WY10	Czym są style poznawcze i radzenia sobie ze stresem? Mechanizmy adaptacyjne i procesy decyzyjne. Konsekwencje dla nauki, pracy i zdrowia psychicznego jednostki.	2

WY11	Inteligencja emocjonalna jako kompetencja funkcjonalna. Mechanizmy rozpoznawania i regulacji emocji. Znaczenie w relacjach interpersonalnych i pracy zespołowej.	2
WY12	Jak rozwijać inteligencję emocjonalną? Strategie treningowe i praktyczne ćwiczenia. Wpływ na efektywność zawodową i osobistą jednostki.	2
WY13	Kreatywność jako cecha i proces twórczy. Metody badania i mechanizmy generowania pomysłów. Znaczenie dla rozwoju osobistego i zawodowego.	2
WY14	Jak integrować różnice indywidualne w diagnozie i praktyce psychologa? Analiza przypadków i strategię interpretacji wyników. Etyczne aspekty oceny jednostki.	2
WY15	Różnice indywidualne w pracy psychologa. Integracja inteligencji, temperamentu, osobowości, stylów i kreatywności. Dyskusja nad zastosowaniem wiedzy w diagnozie i wsparciu jednostki. Podsumowanie zajęć.	2
Ćwiczenia		
Kod	Tematyka zajęć	Liczba godzin
ĆW01	Przedstawienie treści karty modułu. Wprowadzenie w psychologię różnic indywidualnych. Analiza pojęć kluczowych (cecha, czynnik, wymiar, typ, styl) na przykładach z życia codziennego i rozwiązywanie problemów interpretacyjnych.	2
ĆW02	Definicja i modele inteligencji. Porównanie klasycznych i współczesnych ujęć, analiza kontrowersji oraz dyskusja nad pomiarem i interpretacją wyników.	2
ĆW03	Mechanizmy poznawcze i biologiczne podstawy inteligencji. Ćwiczenia w analizie badań naukowych i dyskusja nad związkiem struktury i funkcji poznawczych.	2
ĆW04	Inteligencja emocjonalna i jej funkcjonalne znaczenie. Analiza studiów przypadku i dyskusja nad wpływem IE na relacje społeczne.	2
ĆW05	Rozwój i trening inteligencji emocjonalnej. Warsztatowa praca w grupach nad projektowaniem i oceną ćwiczeń rozwijających kompetencje emocjonalne.	2
ĆW06	Kreatywność jako indywidualna zdolność. Praktyczne ćwiczenia z testami twórczego myślenia i dyskusja nad interpretacją wyników.	2
ĆW07	Znaczenie kreatywności w rozwoju osobistym i zawodowym. Analiza przypadków zawodowych i dyskusja nad rolą kreatywności w pracy.	2
ĆW08	Style poznawcze i ich wpływ na uczenie się. Praca nad studiami przypadków w grupach, identyfikacja stylów i dyskusja nad konsekwencjami dla procesu edukacji i pracy.	2
ĆW09	Podstawowe wymiary temperamentu. Porównanie różnych ujęć teoretycznych i badawczych oraz dyskusja dydaktyczna nad funkcjonalnym znaczeniem temperamentu.	2
ĆW10	Rozpoznawanie przejawów temperamentu. Analiza opisów przypadków i dyskusja nad zastosowaniem teorii temperamentu w praktyce.	2
ĆW11	Modele struktury osobowości: typ vs cecha. Analiza przypadków i dyskusja nad praktycznym wykorzystaniem różnych teorii w wyjaśnianiu zachowania.	2
ĆW12	Metody opisu osobowości jednostki. Ćwiczenia praktyczne w tworzeniu profilu osobowości i integracji wyników z narzędzi diagnostycznych.	2
ĆW13	Dziedziczność vs wychowanie w kształtowaniu różnic indywidualnych. Analiza badań bliźniaczych i adopcyjnych oraz dyskusja nad udziałem czynników genetycznych i środowiskowych.	2
ĆW14	Etyczne granice diagnozy i stereotypy w ocenie różnic indywidualnych. Praca grupowa nad analizą dylematów etycznych w praktyce psychologa.	2
ĆW15	Integracja wiedzy o różnicach indywidualnych. Analiza złożonych przypadków, dyskusja nad zastosowaniem teorii i narzędzi w pracy psychologa. Podsumowanie zajęć.	2
V. METODY KSZTAŁCENIA, NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1. Metody kształcenia: wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną, dyskusja dydaktyczna, analiza tekstów naukowych, studium przypadku, praca w grupach, ćwiczenia praktyczne, metoda problemowa 2. Narzędzia (środki) dydaktyczne: komputer, projektor, prezentacje multimedialne, fragmenty filmów, fragmenty literatury przedmiotu, materiały tekstowe (artykuły naukowe, rozdziały podręczników), opisy przypadków klinicznych, scenariusze ćwiczeń, tablica.		
VI. FORMA I KRYTERIA ZALICZENIA MODUŁU		

1. Formy zaliczenia:

Wykłady - egzamin

Ćwiczenia - zaliczenie z oceną

Zaliczenie modułu odbywa się z oceną zgodną z przyjętą skalą ocen obowiązującą na uczelni (od oceny niedostatecznej do oceny bardzo dobrej).

2. Sposób weryfikacji i oceniania efektów uczenia się:

A. Wykłady – opis formy zaliczenia i kryteria oceny formującej:

a1) Egzamin pisemny

Egzamin pisemny stanowi główną metodę weryfikacji efektów uczenia się odnoszących się do wiedzy. Egzamin pisemny w formie testu jednokrotnego wyboru składającego się z 30 pytań dotyczących wiedzy studenta z zakresu psychologii różnic indywidualnych. Student otrzymuje 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź. Maksymalna liczba punktów do zdobycia: 30 punktów. Minimalna liczba punktów konieczna do zaliczenia: 16 punktów. Końcowa liczba punktów przyznanych studentowi za tę część zaliczenia stanowi sumę punktów uzyskanych za egzamin pisemny.

Kryteria oceny podsumowującej wykłady:

Maksymalna suma punktów do uzyskania z wykładów za wszystkie formy zaliczenia: 30 punktów. Minimalna liczba punktów konieczna do zaliczenia wykładów: 16 punktów. Końcowa liczba punktów przyznanych studentowi za wykłady stanowi sumę punktów przyznanych za wszystkie formy zaliczenia wykładów. Końcowa liczba punktów za wykłady jest przeliczana na wartości procentowe, na jej podstawie powstaje ocena podsumowująca wykłady. Ocena podsumowująca wykłady jest przyznawana zgodnie z odpowiadającym jej progiem procentowym:

0% - 50% - ocena niedostateczna

51% - 60% - ocena dostateczna

61% - 70% - ocena dostateczna plus

71% - 80% - ocena dobra

81% - 90% - ocena dobra plus

91% - 100% - ocena bardzo dobra

B. Ćwiczenia – opis form zaliczenia i kryteria oceny formującej:

b1) Zadanie praktyczne – kryteria oceny:

Zadanie praktyczne stanowi metodę weryfikacji efektów uczenia się odnoszących się do umiejętności i częściowo wiedzy. W ramach zadania studenci przeprowadzają w grupach diagnoz indywidualnych temperamentów dwóch różnych bohaterów filmowych w oparciu o określoną teorię temperamentu, a następnie tworzą porównanie omawiając podobieństwa, różnice i konsekwencje dla funkcjonowania psychologicznego i behawioralnego bohaterów. Maksymalna liczba punktów do zdobycia: 30 punktów. Minimalna liczba punktów konieczna do zaliczenia: 16 punktów. Końcowa liczba punktów przyznanych studentowi za tę część zaliczenia stanowi sumę punktów przyznanych za przygotowanie diagnozy i porównania.

Kryteria oceny zadania praktycznego – diagnoza temperamentów bohaterów filmowych (30 pkt)

a) Diagnozy indywidualne (15 pkt):

0–4 pkt – poprawność zastosowania wybranej teorii temperamentu

0–3 pkt – przejrzystość i prawidłowy zapis obserwacji oraz wyników analizy

0–5 pkt – trafność analizy i interpretacji cech temperamentu bohatera

0–3 pkt – adekwatność wniosków do obserwowanego zachowania bohatera

b) Porównanie (15 pkt):

0–4 pkt – prawidłowe zidentyfikowanie podobieństw i różnic między temperamentami bohaterów

0–4 pkt – analiza konsekwencji temperamentu dla funkcjonowania psychologicznego i behawioralnego bohaterów

0–3 pkt – jasność, logika i spójność porównania

0–4 pkt – samodzielność w wyciąganiu wniosków i refleksja nad funkcjonalnym znaczeniem różnic i podobieństw

b2) Testy pisemne – kryteria oceny:

Testy pisemne z ćwiczeń stanowią metodą weryfikacji efektów uczenia się odnoszących się do wiedzy i częściowo umiejętności. Łącznie trzy testy pisemne z ćwiczeń będą odbywały się w trakcie trzech różnych zajęć i będą składały się z pytań zamkniętych i otwartych dotyczących wiedzy i jej wykorzystania. Maksymalna liczba punktów do uzyskania za pojedynczy test: 10 punktów. Maksymalna łączna liczba punktów do uzyskania za trzy testy: 30 punktów. Minimalna łączna liczba punktów konieczna do zaliczenia: 16 punktów.

b3) Aktywność oraz postawa studenta – kryteria oceny:

Aktywność oraz postawa studenta jest poddawana obserwacji i ocenie w toku ćwiczeń, co stanowi główną metodę weryfikacji efektów uczenia się odnoszących się do kompetencji społecznych. Student może uzyskać punkty w toku zajęć za aktywne zachowania i postawy zgodne z požądanymi kompetencjami społecznymi. Ocena dokonywana jest systematycznie podczas każdego zajęcia, a student może otrzymać maksymalnie 2 punkty za każde zajęcia w zależności od stopnia przejawiania aktywności i postaw. Maksymalna liczba punktów do zdobycia: 30 punktów. Minimalna liczba punktów konieczna do zaliczenia: 12 punktów. Końcowa liczba punktów przyznanych studentowi za tę część zaliczenia stanowi sumę punktów przyznanych na podstawie obserwacji i oceny przejawianych aktywnych zachowań i postaw zgodnych z požądanymi kompetencjami społecznymi.

Obserwacji i ocenie podlegają następujące aktywne zachowania i postawy zgodne z požądanymi kompetencjami społecznymi:

- merytoryczny udział w dyskusji

- aktywność i zaangażowanie w ćwiczenia

- gotowość do współpracy i inicjatywy w pracy grupowej

- konstruktywne dzielenie się pomysłami

- otwartość na informację zwrotną dotyczącą własnych obserwacji

- refleksja nad własnymi kompetencjami i odpowiedzialnością w diagnozowaniu różnic

- postawa etyczna sprzyjająca szacunkowi dla różnicowania indywidualnego

Kryteria oceny podsumowującej ćwiczenia:

Maksymalna suma punktów do uzyskania z ćwiczeń za wszystkie formy zaliczenia: 90 punktów. Minimalna liczba punktów konieczna do zaliczenia ćwiczeń: 46 punktów. Końcowa liczba punktów przyznanych studentowi za ćwiczenia stanowi sumę punktów przyznanych za wszystkie formy zaliczenia ćwiczeń. Końcowa liczba punktów za warsztaty jest przeliczana na wartości procentowe, na jej podstawie powstaje ocena podsumowująca ćwiczenia. Ocena podsumowująca ćwiczenia jest przyznawana zgodnie z odpowiadającym jej progiem procentowym:

0% – 50% – ocena niedostateczna
51% – 60% – ocena dostateczna
61% – 70% – ocena dostateczna plus
71% – 80% – ocena dobra
81% – 90% – ocena dobra plus
91% – 100% – ocena bardzo dobra

3. Podstawowe kryteria zaliczenia i oceny modułu:

Student otrzymuje zaliczenie modułu jeżeli:

- spełnił warunki zaliczenia wykładów i otrzymał co najmniej ocenę dostateczną z wykładów (ocena podsumowująca wykłady)
- spełnił warunki zaliczenia ćwiczeń i otrzymał co najmniej ocenę dostateczną z ćwiczeń (ocena podsumowująca ćwiczenia).

Niezaliczenie przynajmniej jednej składowej (wykłady, ćwiczenia) skutkuje niezaliczeniem całego modułu.

Ocena podsumowująca moduł jest ustalana na podstawie średniej arytmetycznej ocen formujących (ocena podsumowująca wykłady i ocena podsumowująca ćwiczenia). Średnia jest obliczana zgodnie z regulaminem studiów i zaokrąglana do pełnego stopnia zgodnie ze skalą ocen obowiązującą na uczelni (od oceny niedostatecznej do oceny bardzo dobrej).

VII. BILANS PUNKTÓW ECTS - NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta
Liczba godzin realizowanych przy bezpośrednim udziale nauczyciela (godziny kontaktowe)	45
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	30
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	80
Przygotowanie do wykładu	15
Przygotowanie do ćwiczeń	25
Przygotowanie do egzaminu pisemnego z wykładu	20
Przygotowanie do zaliczenia ćwiczeń	20
Łączna liczba godzin	125
Punkty ECTS za moduł	5

VIII. ZALECANA LITERATURA**Literatura podstawowa:**

1. Strelau, J. (2022). Różnice indywidualne. Historia, determinanty, zastosowania. Wydawnictwo Naukowe Scholar.
2. Doliński, D., Strelau, J. (2024). Psychologia akademicka. Tom 1-2. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
3. Dragan, W. Ł., Rzesutek, M. (2024). Różnice indywidualne: Uwarunkowania i konsekwencje. Wydawnictwo Naukowe Scholar.

Literatura uzupełniająca:

1. Goleman, D. (2020). Inteligencja emocjonalna. Wydawnictwo Media Rodzina.
2. Nęcka E., Psychologia twórczości, Gdańsk 2001.
3. Oleś, P. (2016). Wprowadzenie do psychologii osobowości. Wydawnictwo Naukowe Scholar.
4. Matczak A. (2002). Style poznawcze. W: J. Strelau (red.): Psychologia. Podręcznik akademicki. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne. Tom II, s.761-782.